

MODELUL TEORETIC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII ARTISTICE A STUDENȚILOR

Olimpiada ARBUZ – SPATARI

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Abstract: *Theoretical model in pedagogical research primarily has reason to be in a play or a face verbal way, the way to achieve the purpose of research, first component of the model developed by us and applied experimental research is students' creativity.*

Key words: *theoretical model, developing creativity, artistic creativity.*

Am ales o modalitate dublu-unitară de reprezentare a modelului – verbal-vizuală, și am plasat prima lui componentă în vârful ”edificiului” – al schemei metodologiei activității de dezvoltare la studenți a creativității, creativitatea dezvoltată a acestora constituind și finalitatea principală a demersului nostru teoretic-experimental.

Demersul nostru, în conformitate cu scopul formulat, a fost inițiat de la stabilirea concomitentă a valorii subiecților antrenați în cercetare, deci a nivelurilor de creativitate a studenților, și a reperelor teoretice și epistemologice ale metodologiei activității de DCAS, de aceea aceste componente sunt plasate în partea de jos, la baza *Modelului*, și la același nivel în ierarhia componentelor metodologiei DCAS. **Epistemologia** sau **baza teoretică** a metodologiei este centrată pe legitatea **unitatea procesului instructiv-educativ-formativ** și **procesului creativ-artistic** și pe **principii constitutive și regulative ale artei, receptării și limbajului artistic**. Legitatea se extinde și în orice alt domeniu de creație, de ex., în cel al cercetării științifice, dar nu cu amploarea și intensitatea cu care se manifestă în domeniul artistic.

Principiul corelării procesului de instruire/formare și celui de creație reprezintă suportul epistemic al oricărei metodologii particulare în domeniul educației artistic-estetice și de Formare Profesională Inițială în artă și literatură.

Factorii principali ai procesului de DCAS sunt *personalitatea creatoare a studentului, personalitatea profesorului*, care interacționează în mod democratic, antrenând în această activitate toți factorii: *sociali* (experiențe sociale, condiții socio-economice, culturale și educative, orientări sociale), *biopsihofiziologici* (tipul de activitate nervoasă superioară, tipul de caracter, tipul de temperament, tipul de gândire, procesele psihice: *senzații, emoții, sentimente, percepții, imaginație, voință, memorie, atenție*), *educaționali* (teleologia educației, axiologia educației, metodologia educației, epistemologia educației, personalitatea formatorului).

Stabilirea căilor de dezvoltare a creativității ne-a condus la modelizarea teoretică a **metodologiei activității DCAS**. Aceasta trebuie să parcurgă pașii: I implicarea în procesul creator; II. activizarea procesului creator prin metodologia elaborată; III. monitorizarea și îndrumarea activității de creație de către profesor; IV. elaborarea produsului artistic; V. eliminarea cauzelor insucceselor.

Sistemul activității de creație plastică în DCAS este prezentată prin activitatea celor doi subiecți (factori) ai educației, *profesorul și studentul*:

Profesorul - Obiective:	Studentul - Motivații:
<ul style="list-style-type: none">● optimizarea procesului de instruire;● asigurarea nivelului minim de învățare;● stimularea procesului de învățare;● activizarea lucrului studentului;● activizarea interesului studentului;● activizarea motivației studentului;● asigurarea rezultatelor pozitive;● asigurarea ritmului învățării.	<ul style="list-style-type: none">● interesul față de nou;● atracția față de problemele dificile;● curajul în abordarea dificultăților;● independentă în gândire și acțiunea creativă;● tendința de autodepășire;● dorința de autodepășire;● dorința de autoperfecțiune;● aprecierea valorilor;● autoafirmarea în procesul de creație.
<i>Activități de proiectare și optimizare a creației studentului:</i>	

<ul style="list-style-type: none"> • organizarea creației; • optimizarea procesului de creație; • promovarea interesului pentru artă; • elaborarea conținuturilor; • elaborarea metodelor experimentale; • aplicarea metodelor experimentale; • proiectarea lecțiilor de creativitate. 	<ul style="list-style-type: none"> • studierea literaturii la tema propusă de profesor; • selectarea și prelucrarea materialului; • aplicarea materialului studiat; • elaborarea compozițiilor creative.
<i>Procedee și tehnici:</i>	
îndrumarea; cooperarea; înțelegerea; încrederea; ajutorul; stimularea.	analiza; selectarea; compararea; sinteza; perceperea; aplicarea; compunerea și descompunerea; combinarea și recombinarea ideilor.
<i>Mecanismul mișcării obiectului-scop:</i>	
metode de studiere a ELP; aplicarea creativă a ELP; studiul tehnicilor de bază ale imprimeului artistic <i>batik</i> ; aplicarea creativă a tehnicilor de bază ale imprimeului artistic <i>batik</i> .	

Ca și **obiective specifice de DCAS** au fost formulate:

- Elaborarea conținuturilor de DCAS.
- Implicarea studentului în activitatea de creație prin: aplicarea cunoștințelor (de compoziție, despre ELP, despre tehnicile specifice artelor textile), aplicarea metodelor creative și realizarea lucrărilor practice.
- Activizarea abilităților de creație: sensibilizarea estetică, activizarea memoriei vizuale, a imaginației creatoare și a gândirii creatoare.
- Optimizarea aptitudinilor specifice în artele plastice: fluiditatea, flexibilitatea, capacitatea de elaborare, originalitatea.

Evaluarea creativității studenților s-a realizat pe un sistem de **criterii speciale**, prin care s-a stabilit: prezența activităților cu caracter creativ în cadrul cursului *Imprimeu artistic*; studiul și aplicarea elementelor limbajului plastic specific artei textile; aplicarea procedeeleor și tehnicilor specifice imprimeului artistic.

Dar mai întâi s-a realizat o detaliere a unităților de conținut pentru instruirea experimentală.

Metodologia de DCAS în cadrul cursului *Imprimeu artistic* a inclus **unități speciale de conținut**, această componentă în formarea profesională în artele plastice fiind indispensabilă.

Au fost elaborate unitățile de conținut:Elementele limbajului plastic; Simbolica, semnele elementelor și formelor plastice și semnificația lor; Simbolurile plastice și simbolurile geometrice; Corelația simbolurilor plastice și a celor geometrice; ELP inerente procesului creator; Sistemul de aplicare creativă a ELP în compoziții creative; Transformarea ELP în forme frontale, volumetrice și spațial-volumetrice.

Conținuturile specifice dezvoltării creativității artistice a studenților se alcătuiesc din două părți componente: materiile de studiu, proiectate de cursul *Arta textilă*, și materiile despre activitatea de creație a studenților în elaborarea lucrărilor *batik*.

Prima parte componentă a conținuturilor educaționale este constituită preponderent din elemente ale formei artistice/limbajului plastic/limbajului plastic în arta textilă, căci unul din principiile fundamentale ale artei afirmă că forma artistică este semnificativă.

A doua parte a conținuturilor DCAS este reprezentată de cunoștințe despre materiale, mijloace (instrumente), operații, tehnici, procedee și metode de elaborare a produsului de creație, precum și de principiile și criteriile de evaluare/autoevaluare a propriei activități și a produsului de creație realizat.

Bibliografie

1. Arbuz-Spatari O., Simac A., *Dezvoltarea creativității artistice la studenți în cadrul cursului de artă textilă*, GHID METODIC,UPS Ion Creangă, Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Artă Decorativă, Chișinău 2011, 250 p.
2. O.Arbuz-Spatari, „*Elaborarea compoziției creative la tema: Peisaj arhitectural, în cadrul cursului de artă textilă imprimeu artistic*”, Lucrarea metodică, Editura UPS „Ion Creangă” Chișinău, 2013, 67 p.
3. O.Arbuz-Spatari, „*Evaluarea lucrărilor de creație în cadrul cursului de artă textilă – Imprimeu artistic*”, Ghid metodologic, Editura UPS „Ion Creangă” Chișinău, 2013, 68 p.